Wydanie B.

Cena egzemplarza zł 2
Pobieranie wyższej opłaty jest nadużyciem

ILUSTROWANY KURIER POLSKI

Prenumerata miesięczna wynosi zł 40 + 10 zł za doręczenie zamiejsc. + 3 zł za doręczenie miejscowe

Rok II | Telefony Centrali w Bydgoszczy 33-41 i 33-42 (czynne całą dobę) Centrala zamiejscowa 90. Rozmównica publiczna 19-07 Sekretariat redakcji przyjmuje codziennie od godziny 10 do 12 | Piątek, dnia 15 marca 946 r. | Wydawca: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW" Konto PKO „ZRYW" Nr VI-135. PKO „J.K.P." Nr VI-140 Konto bieżące: Bank Związku Spółek Zarobkowych w Bydgoszczy | Nr 72

Proces norymberski wchodzi w fazę sensacyjną

Rozpoczął zeznawać Goering

NORYMBERGA (FA). Współpracownik i sekretarz Goeringa, sekretarz stanu Paul Körner zeznał, że Goering interweniował w sprawie przywódcy komunistów niemieckich Thelmanna w lecie 1933 r. Prokurator amerykański Jackson zapytał świadka, czy wie co się stało z osadzonym w obozie koncentracyjnym Thelmannem, na co Körner oświadczył, iż zginął on w obozie Buchenwald od bomby w czasie nalotu w 1944 r.

— A więc Thelmann przeżył 11 lat w obozie koncentracyjnym? — zapytał Jackson.

Na to pytanie świadek nie dał żadnej odpowiedzi.

Świadek gen. Kesselring oświadczył, że partia narodowo-socjalistyczna zrobiła z Niemiec państwo policyjne. Przed każdą inwazją Hitler wygłaszał przemówienie do korpusu dowódców, stawiając ich przed faktem, tak, że nikt nie ośmielił się sprzeciwić. Po przemówieniu następowały już tylko rozmowy czysto taktyczno-strategiczne nad wykonaniem planu. Świadek określił bombardowanie Warszawy, Rotterdamu i Coventry jako zgodne z konwencją międzynarodową, twierdząc, że Warszawa była twierdzą, Rotterdam portem a Coventry obiektem przemysłowym. Inwazja na Anglię była rzeczą postanowioną, nie mogła być jednak wprowadzoną w czyn z powodu braku okrętów. Świadek sam pilnie doradzał Goeringowi rozpoczęcie inwazji, gdyż lotnictwo niemieckie było do ataku przygotowane.

W chwili, gdy to piszemy przed Trybunałem zeznaje Goering, który z ławy oskarżonych przeszedł do t. zw. ławy świadków.

Nacz. dyr. UNRRA Lehmann ustąpił

NOWY JORK (dr). Naczelny dyrektor UNRRA, Herbert Lehmann, ustąpił ze swego stanowiska na skutek złego stanu zdrowia. Lehmann piastował stanowisko w UNRRA od 1942 r., rezygnując w tym celu z gubernatorstwa Nowego Jorku.

Dostawy UNRRA wynosiły w ciągu lutego 1.239.400 ton. Polska otrzymała 104.000 ton. Żywność stanowiła 85 proc. dostaw.

Posłowie Partii Pracy
interweniują u Bevina

Bevin

LONDYN (dr). **Bevin odbył konferencje z 70 posłami Partii Pracy, którzy sprzeciwiają się, by wybory w Grecji odbyły się już 31 marca. Bevin oświadczył, że żadnych zmian dokonać się nie da. Sprawa grecka, jak widać, spowodowała rozłam w angielskiej Partii Pracy. Greccy przedstawiciele w Londynie zażądali paszportów na wyjazd do Francji.**

Prasa polska we Włoszech
pod kontrolą angielską

LONDYN (dr). Gen. Anders przybył do Londynu celem omówienia przyszłości wojsk polskich we Włoszech.

W Izbie Gmin wniesiono interpelacje na temat prasy, wychodzącej w II korpusie we Włoszech. W czasie dyskusji wyjaśniono, że w składzie redakcyjnym zaszły zmiany. Od dnia 13 stycznia przydzielono do redakcji brytyjskiego oficera, mówiącego po polsku, który przedtem zaznajamia się z artykułami. Zabroniono drukować artykuły zaczepne lub polityczne.

Hoover znowu na widowni europejskiej

LONDYN (dr). Przewodniczący komisji żywnościowej, Hoover, który piastował to samo stanowisko po pierwszej wojnie światowej, uda się — jak donosiliśmy — w ciągu najbliższych dni do Europy. Pierwszym jego etapem będzie Paryż. Hoover otrzyma również zaproszenie do Indyj, oświadczył jednak, że prawdopodobnie nie będzie mu możliwe odbyć tę podróż. Hoover badać będzie sytuację żywnościową w Europie.

Usunięcie 20 posłów
z parlamentu węgierskiego

BUDAPESZT (dr). Premier rządu węgierskiego, który jest członkiem partii drobnych właścicieli, zgodził się na żądania lewicy węgierskiej usunięcia 20 posłów parlamentu, członków partii drobnych właścicieli, oraz na dalsze żądania lewicy upaństwowienia kopalń, szybów naftowych, elektrowni, przeprowadzenia reformy rolnej i kontroli banków. Lewica jest obecnie zadowolona, uważając, że uratowano demokrację węgierską.

Umowa gospodarcza

LONDYN (FA). Między Anglią a Finlandią zawarty został traktat handlowy, mocą którego Finlandia dostarczać będzie Anglii większe ilości drzewa budulcowego i innych materiałów.

Uchwała socjalistów szwajcarskich

WARSZAWA (PAP-dr). Komitet wykonawczy szwajcarskich socjalistów wydał rezolucję, domagając się w niej przyłączenia się Szwajcarii do ONZ i uregulowania stosunków ze Związkiem Radzieckim.

Odroczenie Rady Bezpieczeństwa

NOWY JORK (FA). Posiedzenie Rady Bezpieczeństwa wyznaczone na dzień 21 marca odroczone zostało na dzień 25 marca z uwagi na złe warunki atmosferyczne w Europie i na spóźnianie się w związku z tym samolotów transatlantyckich.

Kraje Lewantu nieustępliwe

LONDYN (dr). Delegat Syril na ONZ oświadczył przed swym wyjazdem z Londynu, że kraje Lewantu nie są zadowolone z umowy anglo-francuskiej. Kraje Lewantu upominać się będą, by wojska francuskie opuściły te kraje razem z angielskimi i by to nastąpiło najpóźniej do czerwca.

„Prawda" w odpowiedzi Churchillowi
Pakt anglo-amerykański byłby skierowany przeciw ZSRR

MOSKWA (dr). W odpowiedzi na mowę Churchilla, moskiewska „Prawda" przypomina Churchilla z okresu po pierwszej wojnie światowej, kiedy on to był inicjatorem kampanii antyradzieckiej. Wysuwając obecnie hasło „niebezpieczeństwa bolszewickiego" i napadając w ostry i agresywny sposób na ZSRR, daje upust swym prawdziwym uczuciom, z którymi ukrywał się podczas wojny, kiedy niebezpieczeństwo hitlerowskie wisiało nad Europą. Słowa jego przepełnione są nienawiścią do prawdziwej demokracji, kiedy mówi o „żelaznej kurtynie", która zapuściła się od Szczecina do Triestu i o „cieniu, który od Wschodu zasłonił pola, tak niedawno jeszcze oświetlone zwycięstwem sojuszników". Stara się zastraszyć świat rzekomym zagrożeniem „prawdziwej demokracji" zachodniej przez ZSRR i mówi z ironią o Warszawie, Pradze, Belgradzie, Bukareszcie i Sofii, które ku jego przerażeniu znajdują się w sferze wpływów ZSRR i które rzekomo mają rządy totalne. Napada rząd polski, zarzucając mu, że zbyt głęboko klinem wbija się w terytorium niemieckie, co może przynieść rezultaty szkodliwe.

Proponowany przez Churchilla wojskowy pakt anglo-amerykański byłby — jak pisze „Prawda" — skierowany przeciwko ZSRR i oznaczałby koniec koalicji trzech wielkich mocarstw. Wzywając poza tym do przeciwstawiania demokracji zachodniej pod kierownictwem anglo-amerykańskim komunizmowi wschodniemu, przecenia całkowicie siły reakcji — pisze „Prawda" — i nie docenia sił demokratycznych, które doskonale umieją odróżnić prawdziwych obrońców pokoju od imperialistów, którzy pod fałszywym hasłem obrony pokoju przygotowują plan nowej wojny imperialistycznej.

„Prawda" pod koniec swego artykułu powołuje się na ujemne oceny mowy Churchilla w prasie angielskiej i amerykańskiej oraz podaje krytyczny sąd wynurzeń Churchilla, wydany przez szereg anglosaskich polityków i mężów stanu.

Kampania przedwyborcza we Włoszech

RZYM (PAP-R). Przywódca komunistów włoskich Togliatti wygłosił w Pizie swą pierwszą mowę przedwyborczą, w której podkreślił konieczność przebudowy społecznej, gospodarczej i politycznej oraz ustanowienia republiki.

Strajk w Trieście rozszerza się

WARSZAWA (PAP-dr). Strajk w Trieście przybiera coraz szersze kręgi. Zamknięte są wszystkie lokale, z wyjątkiem instytucji użyteczności publicznej. Demokratyczne ugrupowania wzywają wszystkich robotników do strajku, który ma zadokumentować prawa Jugosławii do Triestu wobec bawiącej obecnie w tym mieście komisji do badania granicy jugosłowiańsko-włoskiej.

Nowe noty Francji do Anglii i AmerYki

PARYŻ (PAP-dr). Francuski min. spr. zagr. Bidault wysłał do rządów Stanów Zjedn. i Wielkiej Brytanii równe noty w sprawie dalszego przeprowadzenia sprawy reżimu gen. Franco na Radzie Bezpieczeństwa. Stanowisko Francji poparł obok ZSRR Meksyk, wyrażając gotowość wniesienia tej sprawy ze swej strony na obrady Rady Bezpieczeństwa.

Bomby atomowe spadną na Pacyfik

LONDYN (dr). Wielkie manewry, podczas których odbędzie się wypróbowywanie bomby atomowej, odbędą się na Pacyfiku przy całkowitym zachowaniu tajemnicy wojskowej.

Francja zabiegu o pożyczkę amerykańską

PARYŻ (dr). Stan drowia Leona Bluma polepszył się i Blum udaje się bezpośrednio z Paryża do Waszyngtonu, gdzie przeprowadzi rozmowy gospodarcze.

W obradach tych wezmą udział amerykański minister skarbu, min. rolnictwa, wicemin. spraw zagr., naczelny dyrektor Banku Emisyjnego i Banku dla eksportu i importu. Jak widać z tego, Blum będzie rozmawiał z najwięcej miarodajnymi czynnikami Stanów Zjedn., którzy są jednocześnie członkami komisji, decydującej o udzieleniu pożyczek państwom zagranicznym.

Spójrzmy na Zachód

Zagadnienie Ziem Zachodnich zajmuje jedno z najważniejszych miejsc wśród zagadnień naszej powojennej rzeczywistości. Bo sprawa ta jest sprawą dosłownie całego narodu, który świadomie wziął na siebie pełną odpowiedzialność, podejmując się przeprowadzenia unifikacji terytorialnej Państwa Polskiego.

Do zagadnienia tego podeszliśmy z prawdziwie polskim entuzjazmem i zapałem w głębokim przeświadczeniu, że zorganizowanie nowego życia na tamtych terenach jest sprawą nie cierpiącą zwłoki, sprawą, która musi być przeprowadzona jak najdokładniej i bez błędów.

Roczna akcja osiedlania Ziem Zachodnich nie dała niestety takich wyników, jakbyśmy tego pragnęli. Najwięcej zainteresowania w repolonizacji tych ziem, wyczuwając sens tej największej w dziejach historii przemiany, wykazały Śląsk, Wielkopolska i Pomorze. Wypływa to głównie z bliskiego położenia tych dzielnic Polski, a także z tego, że właśnie mieszkańcy Wielkopolski, Śląska i Pomorza przez kilka pokoleń, ostatnio zaś przez okres pięcioletniej okupacji doświadczyli, jak groźne jest niebezpieczeństwo wynarodowienia.

W większej części — przyznajemy nie sprostaliśmy zadaniom, które przed nami stanęły z chwilą przyznania Polsce ziem nad Odrą i Nysą. Bez względu na przekonania polityczne niezwłocznie trzeba przystąpić do całkowitej repolonizacji naszych nowych Ziem Zachodnich. Akcja osiedleńcza niestety, nie przybrała należytych rozmiarów. Zdołaliśmy uruchomić tylko część warsztatów pracy.

Jednak to, cośmy dotąd w tej dziedzinie uczynili jest *b. mało*. Z praktyki okazało się, że jest tu potrzebna współpraca dosłownie całego społeczeństwa. Od niego wymagać powinniśmy, aby pobudzało zainteresowania problemem zachodnim mieszkańców Polski centralnej i wschodniej, gdzie przecież istnieje poważny odsetek takich, którzy właściwie na tamtych terenach nie mają przed sobą żadnej przyszłości.

Sfery gospodarcze znowu powinny wskazać możliwości rozwoju ziem nowoodzyskanych, na możliwości poprawy sytuacji materialnej przyszłych osiedleńców, a tym samym przyczyniły by się do zwiększenia napływu elementu na tamte tereny.

Z prasy dowiedzieliśmy się, że Ministerstwo Skarbu już dawniej przeznaczyło kwotę 50 milionów złotych na cele akcji kredytowej związanej z osadnictwem na Ziemiach Zachodnich; w ślad za tym powstały inne możliwości pomocy ze strony czynników oficjalnych.

W ciągu zimy napływ ludności na tereny zachodnie zmniejszył się ze zrozumiałych przyczyn. Obecnie, stojąc u progu wiosny, powinniśmy wytężyć wszystkie siły, aby usunąć poważne braki tak w samej akcji osiedleńczej, jak i poprawić byt ludzi tam zamieszkujących. Możemy powiedzieć sobie szczerze, że nasz aparat aprowizacyjny na tamtych terenach wykazał wiele niedołęstwa. I jeśli będzie miało to miejsce w dalszym ciągu, to — Ziemiom Odzyskanym zabraknie chleba.

Akcja zaludnienia tych ziem, rozpoczęta na nowo z wiosną, powinna być bardziej planowa. Z tym łączy się bezpośrednio nowe za-

gadnienie: osadnikom należy bezwzględnie zapewnić minimum bezpieczeństwa i pomoc w zagospodarowaniu się. Jeśli chodzi o pomoc, to obejmować by powinna: nowe, zwiększone kredyty, dostawy bydła, koni, traktorów, środków transportu, aprowizację i przydział nawozów sztucznych.

Najważniejszym bodaj problemem, to dobór elementu osadniczego i rewizja dotychczas na zachodzie osiedlonych. Czas by było usunąć wszystkich tych, którzy osiedlili się nad Odrą, aby uniknąć sprawiedliwości, a którzy nieraz zajmują poważne pozycje w aparacie administracyjnym. Bezwzględnie, czy rychlej, czy później dosięgnie ich ręka sprawiedliwości, ale przyśpieszenie rewizji dotychczasowego elementu osadniczego jest tym ważniejsze, że coraz częstsze są akcje terrorystyczne godzące w spokój osiadłej ludności.

Idąc dalej, dążyć powinniśmy do kształtowania jednolitej grupy społecznej, przeciwstawiając się powstawaniu i narastaniu antagonizmów dzielnicowych między repatriantami, osadnikami, a ludnością miejscową.

Następnym zagadnieniem, to skoordynowanie działalności wszelkich instytucji i organizacji potrzebne poto, aby uniknąć wielotorowości i rozdrabniania zarówno samego działania, jak sił i środków.

Czs by było także zerwać z dotychczasową wadliwą propagandą, która przedstawiała Ziemie Zachodnie przeważnie jako „kraj mlekiem i miodem płynący". Propaganda musi przygotować osadnika na ciężką pracę na odzyskanych terenach. Należy poza tym wreszcie uruchomić propagandę zagraniczną.

Niemniej ważną sprawą, to sprawa „ukulturnienia". Tu należy zawołać na alarm, bo tu potrzeba najwięcej: poważniejszej ilości szkół powszechnych, średnich, radiostacji, która by swym zasięgiem objęła całe tereny nowoodzyskane, gazet, książek, rozrywek kulturalnych. Ta dziedzina pozostawia jak najwięcej do życzenia. I to, a nie — czy osiedli się na tych ziemiach tysiąc albo dziesięć tysięcy — jest najważniejsze.

Wiele zadań stoi przed nami i potrzeba naprawdę wielkich wysiłków, aby im sprostać. Dalecy jesteśmy od żądania idealnego rozwiązania wszystkich spraw. Spodziewać się jednak możemy, że dużo się naprawi i że na pewno coraz mniej będzie do naprawiania.

SS-man zawiśnie na szubienicy

WARSZAWA (PAP-G). Prezydent KRN nie skorzystał z prawa łaski w stosunku do Józefa Kurpanika, skazanego na śmierć wyrokiem sądu specjalnego w Katowicach za to, że jako SS-unterscharführer w Oświęcimiu znęcał się w bestialski sposób nad osadzonymi w obozach osobami i był bezpośrednim sprawcą śmierci wielu więźniów.

Polska misja repatriacyjna wyjeżdża na Bliski Wschód

WARSZAWA (PAP-G). Dnia 13 marca opuści Warszawę, udając się do Kairu, polska misja repatriacyjna, która zasięgiem swym obejmie kraje bliskiego wschodu.

Trzeci transport pomocy przybywa z Londynu

WARSZAWA (PAP-ms). Polski Komitet Centralny Pomocy Ofiarom wojny w Londynie, który czynny był przez cały czas wojny zgromadził duże ilości żywności, odzieży, obuwia, środków leczniczych, witamin i urządzeń szpitalnych. Dwa pierwsze transporty tych rzeczy przybyły przed kilku miesiącami do kraju. Obecnie przybywa trzeci transport zawierający m. in. mięso w puszkach, odzież, leki, wartości 1.255 funt. szt. Czwarty transport obejmować będzie kawę, obuwie, używaną odzież itp. wartości ponad 1.000 funt. szt. Artykuły powyższe zostaną przydzielone poszczególnym województwom dla Komitetów Opieki Społecznej, zakładów dla dzieci, przytułków dla starców.

Rada Najwyższa ZSRR obraduje

MOSKWA (PAP-ms). Rozpoczęła obrady nowoobrana Rada Najwyższa Związku Radzieckiego. Pierwsza sesja rady odbyła się na Kremlu. W posiedzeniu wzięli udział prócz delegatów i członków rządu, również członkowie korpusu dyplomatycznego, wśród których obecny był reprezentant Rzplitej Henryk Raabe. Pojawienie się generalissimusa Stalina przyjęte było burzliwymi oklaskami.

Sesję otworzył deputowany akademik Bajkow, który w krótkim przemówieniu podniósł zwycięstwo Armii Czerwonej, po czym nastąpiły przemówienia innych delegatów, wybory prezydium, wybory członków do sądu najwyższego. Omówiono także 5-letni plan budowlany na okres 1946—1950. Po wyborze komisji mandatowej sesję odroczono do dnia 14-go marca.

Prezydentem najwyższej Rady Zw. Radz. wybrany został gen. Stanów, bliski współpracownik gen. Stalina.

Zw. Sam. Chłopskiej nie spocznie w pracy

WARSZAWA (PAP-mc). Na zakończenie drugiego dnia zjazdu Zw. Sam. Chłopskiej odbył się w salonach Prezydium Rady Ministrów bankiet wydany przez rząd dla 1200 delegatów. Na uroczystości obecny był Prezydent KRN Bierut. wiceprez. Barcikowski, marszałek Rola-Żymierski, wicepremier Gomułka i przedstawiciele rządu. Uroczystość rozpoczęła się udekorowaniem krzyżami zasługi założycieli i zasłużonych działaczy Zw. Sam. Chłopskiej. Przyznano 18 złotych krzyży zasługi, 12 srebrnych i 112 brązowych. Do zebranych przemówił Prezydent Bierut. W imieniu odznaczonych działaczy podziękował prezes Związku Janusz, który złożył przyrzeczenie, że Zw. Samopomocy Chłopskiej nie spocznie w pracy nad odbudową życia gospodarczego kraju. Koncert muzyki i pieśni zakończył oficjalną część przyjęcia.

Podpisanie umowy handlowej polsko-szwajcarskiej

WARSZAWA (PAP-G). Rozpoczęte przed kilku tygodniami polsko-szwajcarskie rokowania handlowe zakończono. W szeregu ważnych postanowień, uregulowano przyszłą wymianę gospodarczą pomiędzy Polską a Szwajcarią z tym, że Polska będzie dostarczała Szwajcarii przede wszystkim węgiel.

Nowy gabinet indonezyjski

LONDYN (PAP-G). Reuter donosi, że w Indonezji utworzono nowy rząd. Premierem pozostał dotychczasowy premier dr Sjahrir, który objął również tekę min. spraw zagr. W skład nowego rządu weszło dwóch ministrów z poprzedniego rządu. Dwóch nowych należy do partii muzułmańskiej.

Po wyborach samorządowych we Włoszech

LONDYN (dr). Według dotychczasowych wyników wyborów do włoskich rad komunalnych chrześcijańscy demokraci uzyskali większość w 131, socjaliści i komuniści w 92 ośrodkach. W większych miastach nie głosowano w niedzielę.

Dziennikarze a Ziemie Odzyskane

W dniach 16—17 marca zbiera się w Poznaniu pierwszy Zachodni Kongres Dziennikarzy. Kongres ten stanowi pewnego rodzaju novum w zjazdach zawodowych, bowiem jego obrady będą poświęcone nie sprawom zawodowym, lecz merytorycznym, zachodnim. Przedstawiciele dziennikarstwa i publicystyki z całej Polski przedyskutować chcą na nim i ustalić linie wytyczne swej pracy, poświęconej propagowaniu problematyki Ziem Odzyskanych i Niemiec współczesnych, które wśród ważnych zagadnień dzisiejszej rzeczywistości wysuwają się dla nas na pierwsze miejsce ze względu na swą historyczną doniosłość i wagę. Na komisjach przedyskutowany będzie szereg najistotniejszych zagadnień z dziedziny gospodarczej, społecznej, kulturalnej, narodowościowej. Jedna z komisyj poświęcona będzie zagadnieniom niemieckim ze względu na ich ścisły związek ze sprawami naszych Ziem Odzyskanych.

min. Matuszewski

Do Komitetu Organizacyjnego nadchodzą liczne zgłoszenia zarówno od dziennikarzy ze wszystkich stron kraju, jak i ze strony zainteresowanych czynników urzędowych, przedstawicieli władz i instytucyj. Redakcja „Ilustrowanego Kuriera Polskiego" reprezentowana będzie na Kongresie w licznym składzie.

Protektorat nad Zachodnim Kongresem Dziennikarzy przyjął Minister Informacji i Propagandy, Matuszewski. W charakterze gości honorowych zaproszeni zostali przedstawiciele władz centralnych, wojewodowie zachodni, prezydenci wielkich miast Ziem Odzyskanych, przedstawiciele instytutów naukowych, przedstawiciele duchowieństwa na Ziemiach Odzyskanych.

Kongres zapowiada się jako zjazd poważny i zakrojony na dużą skalę.

600-lecie BYDGOSZCZY 19.4.-1.9.46

Sytuacja powodziowa nadal groźna

GDAŃSK (PAP-ms). Sytuacja powodziowa na Pomorzu nie uległa poprawie. Pod Tczewem utworzył się zator długości 700 metrów. Lód napływający spod Grudziądza powoduje tworzenie się zatorów, do rozbijania których użyto lotnictwo. Pracują również saperzy. Wyrąbali oni kanał długości 150 m, którym spływają wody grożące wystąpieniem z brzegów rzeki. W Chełmnie niebezpieczeństwo nie minęło. Ma tu nadejść pomoc ze strony lotnictwa radzieckiego.

Na terenie pow. puławskiego sytuacja powodziowa przedstawia się następująco: Wał lodowy, który spowodował wylew Wisły znajduje się w dalszym ciągu na dawnym miejscu. Wisła, omijając go, wyżłobiła sobie nowe koryto. 70—80% zasiewów zostało zniszczonych. 7.000 osób jest poszkodowanych, z czego 2.000 straciło całkowicie swój dobytek. Inwentarz żywy, który zdołano uratować, jest wycieńczony głodem.

Zjazd nauczycielstwa polskiego w Niemczech

HANOVER (PAP-G). W Hanoverze odbył się dwudniowy zjazd delegatów nauczycielstwa polskiego z okupacji brytyjskiej. Na zjazd przybył min. oświaty, który wygłosił przemówienie, obrazując politykę kulturalno-oświatową w odrodzonej ojczyźnie.

Fałszywe banknoty

WŁOCŁAWEK (f). Urząd Skarbowy we Włocławku zwraca baczną uwagę na falsyfikaty banknotów 100- i 500-złotowych. Odczuwa się brak wydania dotąd objaśnień, które pozwoliłyby odróżnić banknot prawdziwy od fałszywego.

W myś obowiązujących przepisów prawnych, za puszczanie w obieg fałszywych banknotów, nawet w nieświadomości, karze ulega ich posiadacz.

Awanturki i tajemniczy koniec hrabiego Ciano

Dlaczego zięć Mussoliniego nie został królem?

IV.

MIŁOŚCI I AMBICJE

W dwa dni później Ciano jest w Rzymie. Pierwszą wizytę składa naturalnie Mussoliniemu. Minister spraw zagranicznych spodziewa się, że Mussolini będzie się go gorączkowo wypytywał o szczegóły rozmowy w Obersalzberg. Ale mylił się, chociaż sytuacja polityczna jest coraz bardziej niepokojąca, Mussolini zdaje się być zajęty jedynie kwestiami uczuciowymi.

— Twoja żona oszukuje cię bezwstydnie. Co zamyślasz zrobić? Mam dość ośmieszania się w oczach ludzi tymi wszystkimi historiami, krzyczał prawie że Mussolini. Dałem nauczkę Eddzie, ale nie zapominaj Galleazzo, że ty z twej strony...

Ciano nie zapomina... nie zapomina o tym, że na jego spotkanie przybyła aż do pałacu Chigi w Rzymie jego najnowsza kochanka, Claretta Bongiorni. A sprawowanie się Eddy jest mu do tego stopnia obojętne, że nawet nie trudzi się odpowiedzieć Mussoliniemu na jego pytanie, co zamierza zrobić... Nic najwidoczniej... i powraca do rozmowy na temat Hitlera.

Mussolini, prawdę mówiąc, jest zachwycony. Nie lubi się czuć niższym wobec swego sojusznika, ale cieszy go uwarunkowana obietnica pomocy od jego niemieckiego „kolegi". To też, pełen radości, zapytał się Ciano:

— Czyś powiedział Hitlerowi, że postąpię ściśle wg jego rad?

2 kwietnia 1939 r. Jesteśmy w Rzymie, w pałacu weneckim. Ciano został zawezwany w celu odbycia ważnej narady politycznej. Rozmowę skrupulatnie notował Goldazzi, jeden z sekretarzy Ciana. Wystarczy więc nam tylko zrobić odpis tych bardzo interesujących notatek.

hr. Ciano

Jest godz. 15.30 kiedy do biura swego teścia wchodzi Ciano, witając się z nim ceremonialnie.

— A więc, dobrze się skończyło z Hiszpanią, zawołał Mussolini triumfująco!

— Tak, Duce. Madryt oficjalnie złożył broń w dniu 20 marca o godz. 19-tej. Upadek republiki hiszpańskiej jest kompletny i dodaje:

— Franco zawdzięcza nam bardzo wiele.

— Franco jest głupcem, odpowiada Mussolini. Nie lubię jego postępowania ze mną.

Krótka chwila milczenia. I Duce rozpoczyna od nowa:

— Co nowego w sytuacji międzynarodowej?

— Beck przybywa dziś wieczorem do Londynu. Jest możliwe, że Anglia i Polska podpiszą sojusz wzajemnej pomocy na wypadek zaatakowania jednego z nich przez trzecie mocarstwo. (I faktycznie w kilka dni później podpisany został sojusz angielsko-polski).

— Według mego zdania — mówi Ciano — Hitler zastanowi się dwa razy, zanim napadnie na Polskę.

— Bardzo prawdopodobne, odpowiada Mussolini.

— Lecz — kontynuuje Ciano — niema żadnej racji, żebyśmy z tego powodu wahali się w wykonaniu naszych planów wobec Albanii, gdyż Albania jest tak daleka od Polski, jak Rydz-Śmigły od króla Zogu. Kiedy rozpocznie się atak, Duce? zapytuje się Ciano z uśmiechem.

— 7 kwietnia, o północy.

— W wielki piątek, zauważył minister. Lecz Duce potraktował tę uwagę jako żart.

— To jest jedyny dzień, kiedy Stwórca będzie z nami. Jeśli nie stanie nic na przeszkodzie, w ciągu 2 dni dzwony wielkanocne bić nam będą w Tiranie.

— Czy nie należy uprzedzić Hitlera o naszych zamiarach?

Mussolini odpowiada z wściekłością:

Nie, nie i nie! Nie chcę iść na pasku tego ostatniorzędnego władcy! Jestem Gallijczykiem, a Hitler jest Teutonem. Dzieli nas 10 wieków historii...

Mimo tego wybuchu, Ciano uważał, że nadeszła sposobna chwila do zwierzenia się swemu teściowi z oddawna pieszczonym marzeniem zostania królem Albanii.

Mussolini nie odpowiedział natychmiast. Wkońcu zamruczał:

— Zobaczymy później...

Świat w kilku wierszach

W Pradze ambasador angielski wręczył uroczyście 120 odznaczeń z podpisem marsz. Montgomerego dla kobiet i mężczyzn czechosłowackich, którzy podczas wojny dopomagali lotnikom angielskim.

Brytyjscy inżynierowie twierdzą, że W. Brytania przodować będzie w produkcji silników o napędzie odrzutowym, które pozwolą samolotom na bardzo wielkiej wysokości rozwinąć wielką szybkość.

Na terenie Wielkiej Brytanii uruchomiono nocne samoloty do rozwożenia poczty, które kursują już między Anglią a Irlandią.

W angielskiej strefie okupacyjnej Niemiec zmniejszono racje żywnościowe dla osób deportowanych i uchodźców z innych krajów europejskich. Przyznane racje są jednak mimo obniżenia wyższe od racji żywnościowych jakie otrzymują Niemcy.

Min. Byrnes oświadczył, że nowa konstytucja japońska musi być zatwierdzona przez sojuszniczą komisję dla spraw Dalekiego Wschodu.

Rząd Czechosłowacki opublikował pierwszą listę upaństwowionych przedsiębiorstw przemysłowych łącznie z kopalniami.

Anglia i Szwajcaria zawarły układ finansowy na okres 3 lat. Na mocy tego układu osobom prywatnym wyjeżdżającym z Anglii do Szwajcarii przydzielane będą dewizy.

Winston Churchill odwiedził grób prez. Roosevelta w miejscowości Hyde-Park w okręgu nowojorskim.

Na zarządzenie komendantury alianckiej w strefach amerykańskiej, angielskiej i francuskiej Berlina wybitych zostanie 30% bydła i koni. Jednocześnie na wzór strefy rosyjskiej wprowadzony zostaje wolny handel.

Celem uniknięcia starć i zamieszek przedwyborczych w Grecji rząd zakazał urządzania zebrań i wieców pod gołym niebem. Akcja antywyborcza greckich stronnictw lewicowych trwa.

W Birmingham (Anglia) strajk robotników w przemyśle samochodowych został zażegnany. W Coventry natomiast mimo sprzeciwów związków zawodowych około 50.000 robotników zagroziło przystąpieniem do strajku.

W stolicy Syrii, w Bejrucie odbywa się konferencja prezy-

Do Pragi przybył jugosłowiański min. spraw zagranicznych.

dentów Syrii i Libanu na temat rozmów paryskich, dot. wycofania wojsk angielskich i francuskich z obu krajów.

Premier Indonezji wystosował do rządu angielskiego protest w związku z wyładowaniem na Jawie nowych wojsk angielskich.

Przedstawiciel UNRRA w Kanadzie oświadczył, że klęską głodu w Indiach objętych jest 100 milionów Hindusów, zaś około 15 milionom grozi śmierć głodowa, jeśli pomoc nie przyjdzie natychmiast.

Z Nowego Jorku donoszą, że Stany Zjedn. posiadają 3 miliony bezrobotnych.

Kalendarzyk

Czwartek: 14 marca
Katolicki: Matyldy kr.
Słowiański: Bożeciechy.

BYDGOSZCZ

Komunikaty i programy kin oraz Teatru Polskiego w Bydgoszczy, zamieszczane w naszym piśmie, otrzymujemy od wspomnianych instytucji, wobec czego za wszelkie zmiany w programach, dokonywane przez dyrekcję i zarządy w ostatniej chwili, odpowiadać nie możemy.

Dziś w czwartek w Teatrze Polskim, komedia w 3 aktach Niccodemi'ego pt. „Gałganek". Pocz. o g. 18.30. Kasa czynna od g. 10—12 i od g. 15 do 18.30.

Dyrekcja Teatru Polskiego zawiadamia, że w dniach 15, 18, 19, 20 i 22 bm. w tragedii J. Słowackiego pt. „Mazepa" w roli wojewody wystąpi gościnnie Władysław Bracki.

Odebrać szkło! Członkowie Zw. Zaw., którzy złożyli zapotrzebowanie na szkło okienne do OKZZ mogą odebrać je w Wydziale Budownictwa Naziemnego, Jana Kazimierza 5, pok. 107. Na podstawie skierowanych wniosków przez OKZZ do wyżej wymienionego Urzędu. Według rozdzielnika na poszczególnego wnioskodawcę przypada 1,5 m^2 szkła okiennego. OKZZ.

Uprzejmie zawiadamiam, że z dniem 7 marca 1946 r. biuro Wojew. Delegata do spraw Pożyczki Odb. Kraju na okr. Woj. Pom. zostało przeniesione do budynku przy ul. Jagiellońskiej 33 w Bydgoszczy, nr telefonu 22-64 do godz. 15-tej, a od godz. 16-tej telefon prywatny nr 21-12.

Woj. Del. do spr. PPOK
(—) A. Rylman

Kółko Dramatyczne przy Centr. Zw. Zaw. Metalowców urządza w niedzielę, dnia 17. 3. br. w sali OKZZ przy ul. Toruńskiej 30, wielką rewię „Wesołe Trzynastki" zespołu na wysokim poziomie artystycznym. Dla udostępnienia członkom i sympatykom zobaczenia tego widowiska — dwa występy: o g. 15 i o g. 18. Bilety w cenie 15 i 20 zł.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI

Czwartek: Gałganek, **Piątek:** Mazepa. **Sobota:** Klub Kawalerów.

TEATRY ŚWIETLNE

Pomorzanin: Nieuchwytny Smith; **Wolność:** Znachor; **Polonia:** Muzyka i miłość; **Orzeł:** Kaprys młodości; **Bałtyk:** Za siedmioma górami.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY

Komenda Miasta M. O.	23-47
Pogotowie Ratunkowe	10-00
Straż Pożarna	11-11
Międzymiastowa	00

DYŻURY APTEK

Pod Koroną, Dworcowa 46.
Przy Bielawach, Al. 1 Maja 91.
Pod Niedźwiedziem, Niedźwiedzia nr 11.

Człowiek walczy z żywiołem

Reportaż IKP z terenów nawiedzonych klęską powodzi

ŚRODA, 13 MARCA.

Woda podnosi się. Sytuacja groźna. Woda opada. Jeżeli ruszą lody... Tama w trzech miejscach zagrożona. Czarna Woda przerwała wał. Most pod Chełmnem musi być uratowany. Czy przybędzie lotnictwo? Wbrew oczekiwaniu woda nie opada. Istnieją nadzieje..

Sprzeczne wiadomości o sytuacji w dolinie Wisły, spowodowane przerwaniem licznych linii telefonicznych, trudnościami komunikacyjnymi i zalaniem w kilku odcinkach dróg bitych, powiększają grozę położenia.

*

Samochód mknie szosą gdańską w kierunku skrzyżowania dróg w Przechowie. Za jednym z zakrętów oczom naszym przedstawia się ponury widok. Potężna Wisła, o której poeci napisali milion rymów, zalała przyrzeczne niziny, a wraz z nimi plon ludzkiego trudu, plon naszej ziemi, dobytek, zagrody i wsi. W kierunku Bydgoszczy podąża grupa ewakuowanych. Smutny korowód kobiet, mężczyzn i dzieci, dźwigających na barkach co najpotrzebniejsze. Odzież, żywność... Ktoś ciągnie ręczny wózek. Grupę prowadzi milicjant. Co zastaną w swej chacie, gdy wrócą i czy w ogóle ją zobaczą? Straszny żywioł nie ma litości.

Przechowo zionie pustką. Z gładkiej tafli wody sterczą zabudowania dużej wsi, a dominują potężne budowle znanych młynów. Nie dymią kominy. Kto odważniejszy przeniósł się na piętra, inni znaleźli przytułek u krewnych. Woda dochodzi prawie do Krzyżówki. Komunikacja we wsi, w której pozostali żołnierze, odbywa się za pomocą zaimprowizowanych skleconych na prędce promów.

Spojrzenie ku Wiśle. Panoramę potwornie spiętrzonych lodów, prących z niezwykłą siłą na prowizoryczny drewniany most, zbudowany na pozostałych betonowych filarach, zamyka leżące na górze Chełmno z licznymi wieżami kościelnymi, nad którymi góruje majestatyczna budowla katedry. Od strony Wisły dochodzą odgłosy detonacji ładunków wybuchowych, którymi saperzy rozbijają lód. Za wszelką cenę most musi być uratowany. A lody prą. Tu most wypaczył się, tam woda przelewa się przez jego drewnianą nawierzchnię. Dudnią uderzenia kry i fali o most. Czy trud okaże się daremny? Widok gigantycznego zwaliska lodów, wypełniającym koryto Wisły na przestrzeni 30 kilometrów w górę rzeki od mostu chełmińskiego, zniewala człowieka do niemego wypowiedzenia nienaruszalnej prawdy: istnieje granica techniki stworzonej przez człowieka. Któż zdoła zniszczyć, rozbić olbrzymie pole brudnobiałych tafli lodowych? Czy oprze się im kruchy, słaby most?

A jednak ratować trzeba. Może los przyjdzie z pomocą? Jeżeli lody ruszą, zanim opadnie woda, nikt nie zdoła powstrzymać katastrofy. Może jednak woda opadnie...

Wzdłuż mostu w odległościach jednego metra leżą małe pakuneczki. Siła ich jest ogromna. Żołnierz bierze jeden z takich ładunków i zbrojny w bosak posuwa się po zdradzieckiej powierzchni połamanych tafli lodowych. Zapala lont i natychmiast wraca na most. Zatykają się uszy tych, którzy z narażeniem własnego życia pracują, by uratować społecznego dobytku tyle, ile uratować można. Pracujący pochylają się, odwracając się plecami do założonego ładunku. Potężna detonacja wstrząsa powietrzem, w górę strzelają tysiączne kawałki rozbitego lodu i unosi się słup dymu. Od wzgórza chełmińskiego wraca echo huku. Urwał się kawał lodu. Żołnierze przy pomocy długich żerdzi pomagają nieszkodliwym już krom przejść pod mostem. Nie we wszystkich miejscach udaje się to, bo przecież poziom wody wszędzie niemal niższy jest od poziomu nawierzchni mostu zaledwie o kilkanaście centymetrów.

Władze czynią, co tylko jest w ich mocy. Nie ma dnia, nie ma godziny niemal, aby na terenach nawiedzonych powodzią lub nią zagrożonych troski swej o sprawność akcji zapobiegawczej i ratunkowej nie dokumentowali przedstawiciele władz państwowych osobistą lustracją prac i konferencjami z czynnikami fachowymi. W tej chwili na moście, o którym nie wiadomo, czy za pięć minut jeszcze leżeć będzie na filarach, czy też, uległszy sile żywiołu, rozbity popłynie, znajduje się wojewoda pomorski, Wojciech Wojewoda, wicewojewoda Felczak, przewodniczący WRN dr Wiechno. Za chwilę samochód p. wojewody ruszy do Świecia, z którym komunikacja odbywać się może dziś już tylko przez Laskowice. Starosta chełmiński, p. Kwiatkowski nie przyjmuje zaproszenia p. wojewody do zwiedzenia zalanych gmin w pow. świeckim. Musi pozostać tutaj. Właśnie przyjmuje wiadomość, że zamówionych 30 furmanek odjechało z faszyną i stajennym nawozem do miejsca najbardziej w tej chwili zagrożonego.

*

Dzień chyli się ku schyłkowi. Ale nie kończy się dzień dla saperów. Tej pracy nie można przerywać. Może jednak z pomocą łaskawego losu trud nie okaże się daremny...

Wracamy. I znów widzimy grupę ewakuowanych. Ileż razy w ostatnich latach odbywali biedni ci ludzie tę samą wędrówkę?

Murski

Towarzystwo Przyjaciół Milicjanta

otoczy opieką stróżów bezpieczeństwa

W sali RDK odbyło się zebranie organizacyjne Towarzystwa Przyjaciół Milicjanta. Przewodniczył wiceprezydent miasta Rudnicki, który zagajając posiedzenie scharakteryzował obecne położenie milicjantów, stwierdzając następnie, że milicjanta należy otoczyć opieką i to zarówno pod względem moralnym, materialnym, jak i kulturalno-oświatowym. Zadanie to weźmie na siebie organizujące się Towarzystwo Przyjaciół Milicjanta.

W drugim punkcie obrad przeprowadzono wybór dziewięcioosobowego zarządu i zapowiedziano rychłe przystąpienie do konkretnych prac (tj)

Biuletyn prasowy Kom. Obch. 600-lecia m. Bydgoszczy

ZJAZD I WYSTAWA GAZOWNIKÓW

Doroczny Zjazd Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych odbędzie się w związku z Jubileuszem naszego miasta w tym roku na zaproszenie Prezydenta Miasta inż. J. Twardzickiego w Bydgoszczy. Zjazd będzie trwał od 26 do 28 czerwca br. Tematem obrad będzie kwestia odbudowy zakładów użyteczności publicznej. Jednocześnie ze Zjazdem odbędzie się w szkole im. Konarskiego Wystawa pod hasłem „Gaz, Woda i Technika Sanitarna" organizowana przez przewodniczącego okr. Pomorskiego Związku inżyniera Wyżnikiewicza. Wystawa ta wejdzie później w skład wystawy przem., rzem. i handlu.

DZISIAJ PROCES MORDERCZEJ PARY KOCHANKÓW

Jak już donosiliśmy (IKP nr 67), dzisiaj o g. 10 przed Wydziałem Karnym Sądu Okręgowego odbędzie się proces Kusza i Brzezińskiej, oskarżonych o bestialskie zamordowanie męża Brzezińskiej, Henryka.

Życie Stronnictwa Pracy

Koło Stronnictwa Pracy pracowników Urzędu Wojewódzkiego

BYDGOSZCZ (K). 12 marca odbyło się zebranie organizacyjne Stronnictwa Pracy koła urzędników Urzędu Wojewódzkiego.

Zebranie zagaił i przywitał obecnych członków i sympatyków wicewojewoda Felczak, który w krótkich słowach zobrazował genezę, działalność i charakter Stronnictwa Pracy. Członkami Stronnictwa Pracy byli śp. gen. Sikorski, Wojciech Korfanty, patronował Stronnictwu Ignacy Paderewski. Po wyborze przewodniczącego w osobie p. wicewojewody Felczaka, wygłosił przemówienie mec. Kozłowski, naświetlając położenie polityczne i gospodarcze Polski na tle stosunków międzynarodowych. Prof. Remer zobrazował nastroje społeczeństwa i nawoływał obecnych do zerwania z biernością i apatią i kontynuowania rzetelnej i intensywnej pracy nad odbudową Ojczyzny.

Następnie ukonstytuował się tymczasowy zarząd koła. Prezesem wybrano jednogłośnie prof. Remera, sekretarzem kol. Różańskiego, skarbnikiem kol. Neusertównę. Wysunięto zalecenie, aby zebrania Str. Pracy kończyć odśpiewaniem „Warszawianki".

Na zakończenie prof. Remer podniósł potrzebę przedkładania zarządowi tematów aktualnych, nurtujących społeczeństwo, celem ich przedyskutowania.

Coś dla Pań

Nie napróżno kwestia kobieca zajmuje umysły najwybitniejszych mężów stanu! Nie napróżno kobieta ma wejść w skład Rady Bezpieczeństwa ONZ! Nie napróżno „Sprawa Moniki" cieszyła się tak wielkim powodzeniem na deskach naszego teatru! Nie napróżno wreszcie los zrządził, że zwycięzcami Konkursu Radiofonizacyjnego okazały się właśnie... kobiety.

Tym wszystkim, którzy z zainteresowaniem śledzili Konkurs Radiofonizacyjny — podajemy do wiadomości, że specjalna audycja z laureatkami tego konkursu w opracowaniu J. Boguskiego zostanie nadana ze studia Polskiego Radia w Bydgoszczy w piątek 15 bm. o g. 12. 30. Przypominamy jeszcze raz ich nazwiska: p. Sławomiła Bigońska — II miejsce — zł 2. 000, p. Irena Wolniaszczyk — III miejsce — zł 1. 500, p. Henryka Plutówna — IV miejsce — zł 500.

Jak wiadomo nagrody pierwszej tj. superheterodyny radiowej jury nie przyznało nikomu. Stanowi ona nadal pierwszą nagrodę w najbliższym konkursie radiowym.

A zatem — w piątek 15 bm. o godz. 12. 30 „Coś dla Pań".

Na radiowej fali

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

Piątek, 15 marca

5.57 — Progr. og.-polski. 7.05 — Progr. lok. 7.10 — Progr. og.-polski. 8.30 — Wiad. miejsc. 8.35 — Progr. dla radiowęzłów. 8.45 — Konc. życz. 11.57 — Progr. og.-polski. 14.40 — Rec. śpiew. M. Przybylskiej-Gruszczyńskiej. 15.00 — Aud. dla dzieci. 15.20 — Inf. miejsc. 15.30 — Skrz. posz. rodz. 15.50 — Pog. pt. „Rodzice jako wychowawcy" opr. mgr A. Zujewski. 16.00 — Progr. og.-polski. 21.00 — Konc. rekl. 21.45 — Muz. z płyt. 21.55 — Kron. dnia. 22.00 — Konc. ork. PR pod dyr. M. Relskiego z udz. H. Halskiej. 22.30 — Odcz. pop. nak. w opr. T. Juraska. 22.40 — Muz. z płyt. 23.00 — Progr. og.-polski 23.35 — Konc. życz. 24.00 — Zak. audycji.

Gotujcie na gazie - -całujcie się na wiosnę

Reportaz IKP z... tramwaju

Gościom, którzy *zakochani w Pomorzu*, odwiedzą nasze miasto z racji jego 600-lecia, *tłumnie jak Pewukę*, pokażemy Farę, Klaryski i stare śpichrze. „Potopu" nie pokażemy, bo był z brązu, *powodzi* również nie, bo mieliśmy ją już w tym roku i nasz prezydent *twardo* stoi na stanowisku, że to wystarczy. Również nie pokażemy Barbakanu, dlatego, że krakowianie mają swój, ani Krzywej Wieży w *Toruniu*, bo robi to tambylczy prezydent *z dobrej woli* a nie z przymusu (zresztą wieża w Pizie jest godniejsza widzenia).

Natomiast nasi goście zobaczą ewentualnie „Łuczniczkę", bo widocznie waży ona zbyt mało (skoro jej okupanci nie przetopili). Ale zobaczą ją tylko w tym wypadku, jeżeli zostanie ona *odkryta* w terminie. Narazie bowiem gromadzi się koło niej materiał do *budowy* teatru.

Napewno zaś pokażemy im, oprócz wymienionych na wstępie trzech zabytków **nasze stare tramwaje**. Po prostu zmusimy ich do tego. Po to przecież przez 6 wieków rozbudowywaliśmy miasto, aby tubylcy i goście *musieli* się nimi posługiwać (jeżeli im się nie śpieszy).

Zresztą wszyscy jeździmy nimi chętnie. Wszyscy, którzy *czymś* jeździć chcemy. Jazda naszym tramwajem — to tania jazda. Nadzwyczaj-

ny pasażer płaci 3 złote, zwyczajny zaś posiadacz legitymacji ZZ — 50 groszy, jeżeli wydał 100 złotych na fotografię. (Taki wydatek — jak każdy z nas łatwo sobie obliczy — jest bardzo *„rentowny"*, bo już po 200 podróżach jeden przejazd naprawdę kosztuje tylko 50 groszy, jeżeli w międzyczasie do uchwalonej podwyżki taryfy nie ukazało się rozporządzenie wykonawcze).

W ogóle przejazd tramwajem w Bydgoszczy jest przyjemnością. Przekonałem się o tym odbywszy (przypadkowo) w tych dniach „tour de Bydgoszcz" właśnie tramwajem, który wybrałem spośród *wszystkich* istniejących w Bydgoszczy środków komunikacji miejskiej, jako że jest i najbardziej pouczający. Podróż trwała od godzin popołudniowych, aż do późnego wieczora, gdyż wyzyskałem w tym celu *wszystkie, wszyściuteńkie* (trzy) linie tramwajowe.

Oto na przykład w pobliżu pewnego przystanku (wóz stał dwie minuty) zobaczyłem starą *„wyświechtaną"* zachętę: „Gotujcie na gazie". Kiepską niemiecką farbę zmyła polska jesień i mądre wezwanie ujrzało światło. Nie na próżno. Postanowiłem *gotować* na gazie. Chodzi tylko o otrzymanie zezwolenia i założenie gazomierza. Gaz sam „przyjdzie". *Drobnostka*. Nie dbam i *o to*, że ktoś zarzuci mi stosowanie w praktyce *konserwatywnych* haseł.

Od pewnej pasażerki, która z uwagi na jej *objętość niesłusznie* — (czy ulga OKZZ) płaciła normalny bilet, dowiedziałem się, że przydziałowe masło kokosowe jest doskonałym środkiem do smarowania... zawiasów *skrzypiących* drzwi. Zajęta udzielaniem praktycznych rad pasażerka nie zauważyła, że jej obfitą w zawartość torbę *badał* jakiś siedzący obok „śledczy" (nie „z legitymacji") w tym stroju *à la Sherlock Holmes*. Kiedyś *zazdrościliśmy* Anglikom takich geniuszów. Dziś *oni* nam ich nie zazdroszczą, bo *nasi* „Sherlocks" *nie* współpracują z władzą bezpieczeństwa publicznego. W ogóle w niczym nie jesteśmy podobni do Anglików. Nikomu spośród współpasażerów np. nie smakuje wieprzowina z... *cukrem*, ani keks z... *solą*, nikt też nie *przepada* za *„Camelami"*, ze względów patriotycznych przekładając *„Wolność"*.

Natomiast zgodzę się z odkryciem pewnego spotrzegawczego pana, który w bydgoszczankach zauważył sympatyczne cechy Francuzek. Nie tylko wymawiają one *miękkie „r"*, ale w ogóle są *„miękkie"* (także miły dla płci męskiej *wszystkich narodów zjednoczonych* w ONZ objaw).

Oto na tylnej platformie przyczepnego wozu pewna para, czując w sobie skutki powiewu wiosny — sumiennie wykorzystuje *samotność en deux*. Gdyby tramwaj był zbudowany z uwzględnieniem zasad akustyki, echo pocałunków z pewnością usłyszelibyśmy „w środeczku" wozu. I pomyśleć: nie działo się to ani w Lille ani w Mentonie, ale w Bydgoszczy, w pobliżu końcowego przystanku na ul. Nakielskiej. Więc czyż bydgoszczanki *istotnie nie są podobne do* „Francuzek"? Nawet i te bydgoszczanki, które nie wymawiają *miękkiego „r"*, a natomiast *głębokie „ł"*? Może w ogóle wszystkie Polki podobne są do Francuzek i dlatego wolimy właśnie nasze kobietki niż inne, nawet — niż same rodowite Francuzki?

Stanowczo podróż tramwajem bydgoskim jest przyjemna i pouczająca. Gdy tylko będę miał czas, gdy tylko *akurat* „nawinie" mi się tramwaj — pojadę! Pojadę choćbym miał zapłacić całą złotówkę!

A ci, co przyjadą na nasz *jubileusz* także nim pojadą, bo czymże mieliby jechać?

Adam.

Polecam na sezon wiosenny

Karbolinę sadowniczą **„Ordosalus"** podwójnie skoncentrowaną

Aptekom - drogeriom - przemysłowi

Lizol — Kreolinę — octan glinki — chemikalia kalafonię — sodę kaustyczną — tłuszcze

Wymiana towarów 1860r

Wytwórnia i Hurt Drogeryjny

Stefan Karpiński — Poznań

ulica Grunwaldzka 27 —:— Telefon 73-07 i 65-59

UWAGA! Znana od 40 lat

»» Centralina Michałowskiego ««

Najlepsza do hodowli i szybkiego tuczenia świń do nabycia we wszystkich okręgach Społem, Rolnikach, Aptekach, Drogeriach i Skł. Aptecznych

Skład fabr.: Łódź, Piotrkowska 39

ZAKŁADY CHEM.-PRZEMYSŁOWE

Generalni Przedstawiciele na poszczeg. rejony poszukiwani

ZAKŁAD **ORTOPEDYCZNY** Z. LACHOWICZ TELEF. 19-41 Bydgoszcz. Al. 1. Maja

PROTEZY NÓG, RĄK. APARATY ORTOPEDYCZNE, GORSETY ORTOPEDYCZNE PODKŁADKI pod chore stopy PASY przepuklinowe leczn.

Zofia Falęcka **Bydgoszcz, Długa 19, tel. 23-85**

POLECA: wyroby emaliowane i ocynkowane — Szkło, porcelanę

Wielki wybór niskie ceny

AKWIZYTORÓW również na prowincję poszukujemy

Oferty do IKP pod Arkadami pod nr „1832" 832

PODHALAŃSKI PRZEMYSŁ LUDOWY

ZAKOPANE

skr. poczt. 42

dostarcza

artystyczne i użytkowe wyroby z wełny, sukna, skóry, drzewa, metalu i gliny

ZABAWKI ✦ DEWOCJONALIA

Inżynier-chemik

ze specjalnością fermentacji i produktów spożywczych, z dobrą znajomością spraw biurowych na poważne stanowisko kierownicze poszukiwany natychmiast do 2095

Zjednoczenia Przemysłu Piwowarskiego, Bydgoszcz

Zbożowy Rynek nr 5, pokój

»BAŁTYK«

Wędzarnia Ryb, Wytwórnia konserw i Marynat

POZNAŃ, ul. Kantaka 7 tel. 27-63

HURT i DETAL

poleca 1671

żywe i wędzone ryby, konserwy, marynaty

inne artykuły rybne

1859r

Rzecznik Patentowy

mgr Andrzej Au

zgłoszenia obrony wynalazków wzorów znaków towarowych

Kancelarię otworzyłem

Poznań, ul. Szamotulska 34

Przyjmuję też codziennie od g. 12— oprócz sobót, pokój nr 26 Wały Zygmunta Starego nr 2-3 (gmach Akademii Handlowej) tel. 42-06

Dom Handlowy

Wełny damskie Tel. 267-6.

Wełny męskie

Jedwabie 534r

Podszewski

Dodatki kraw

Płótna

Flagowe

ZRZESZENIE

Swetry

Bielizna d

Bielizna m

Wyprawki niem.

Dla Kupców rabat

HURT - DETAL **Gdynia** róg 10 Lutego i 3-go Maja

KAWIARNIA - BAR

„TĘCZA"

Spółdzielnia Pracy Muzyków

Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 105

Dnia 14. 3. 46 r.

jak zawsze 1960

czwartek artystyczny

atrakcyjny program

WOSZ

AKCESORIA SAMOCHODOWE

Bydgoszcz, Jagiellońska 59, tel. 34-78 Gdynia, ul. Abrahama 41

NOWOOTWARTA HURTOWNIA WŁÓKIENNICZA 1884

Bronisław Piotrowski

Łódź

Piotrkowska 20

POLECA NOWOŚĆ SEZONU

Rolników praktyków na stanowiska referentów zagospodarowania kęp wiklinowych i gruntów ornych, poszukuje

Dyrekcja Dróg Wodnych w GDAŃSKU

Oferty wraz z życiorysem nadsyłać: 1877

Dyrekcja Dróg Wodnych w GDAŃSKU

ul. Skotnicka 1

KREM **„EGO"** **usuwa** piegi, wągry, pryszcze, zapobiega tworzeniu się zmarszczek, udelikatnia cerę. Do nabycia w drogeriach i perfum.

Wytwórnia Chem. Kosm. „EGO" Poznań, Sosn.

Skład Materiałów Dentystycznych

Mikołaj Lubaczewski 1759r

Łódź, ul. Piotrkowska nr 84

Telefon 163-56

Maszyny biurowe

Kupno — sprzedaż

Naprawa Przebudowa

L. Lasowy, Bydgoszcz

Śniadeckich nr 20 Telefon nr 14-5

Naprawiamy MASZYNY DO PISANIA

wymiana czcionek, liczenia, Foto-aparaty, Radio odbiorniki

Potrzebni mechanicy precyzyjni

Kupujemy sprzęt radiowy

JUPITER

Bydgoszcz, Stary Rynek 20, tel. 18-85

PAŃSTWOWE ZAKŁADY WYDAWNICTW SZKOLNYCH

Bydgoszcz, ul. Jagiellońska nr 37

zawiadamiają, że prócz dotychczasowego

telefonu Nr **15-81**

czynne są Nr. **28-21 28-22 28-23 22-10**

Hurtownia Włókiennicza

„SARMATIA"

Łódź, ul. Piotrkowska nr 2

Poleca: 1597

wełny, jedwabie i bawełny

Worki, sienniki

plachty nieprzemakalne, pokrowce na samochody ciężarowe, fartuchy robocze, derki na konie itp. poleca

Poznańska Fabryka Worków i Wyrobów Jutowych

Poznań, ul. Przemysłowa 33, tel. 18-45

Przyjmuje również worki do naprawy w większych ilościach (1680

Magistra farmacji

z praktyką laboratoryjno-produkcyjną

poszukuje 2071

poważne przedsiębiorstwo **w wojew. Pomorskim**

Oferty IKP

Bydgoszcz pod 2079

HANDLOWE

Filatelistom cenniki za nadesłaniem znaczka. Kostur, Sosnowiec, Pusta 3. [1716r

Koszule, krawaty poleca pracownia krawatów i koszul w dużym wyborze po cenach hurtowych — Edward Krysiak, Łódź, Piotrkowska 136, tel. 137-07. [1886r

Kapiszony do pistoletów, żyletki wysyła hurtowo „Reklama", Łódź, Piotrkowska 46. [1885r

Sprzedam dwie marmurowe wagi rzeźnickie. Wiadomość: Pododdział Gniezno, Lecha 13. [1879r

Liniarkę z automatem lub bez, zeszytówkę dwugłową **kupię** natychmiast. Oferty: **Kraków** Meiselsa 15, Firma **„Papier"** A. Wicińska. [1883r

Wózki dziecięce luksusowe autka na oryginalnych **kulkowych** łożyskach poleca **Skład, Bydg.**, Pomorska 21, **wejście Śniadeckich**. [2099

„Rybak" — sieci, drygawice, **bawełna, haczyki**, buty gumowe. Gdynia, **Świętojańska 47.** [1874r

Sprzedam aparat fotograficzny salonowy 24×24 wyciąg 95 cm, 3 kasety żaluzjowe ze statywem dwuramiennym f-my „Herlango" i obiektyw Tessar Zeissa 1:3,5 f=25 cm w migawce Compound, Gdynia, Świętojańska 99, „Fotos" [1871r

Wyprzedaż z powodu zmiany **branży** po cenie własnej: papierosy monopolowe, bibułki Olszany z klejem, Solali, ustniki szklane, zakopianki i wiśniówki, kalka maszynowa, zeszyty szkolne. Sklep **Wyrobów Tytoniowych i Galanterii, Bydgoszcz,** Plac Poznański 3. [2104

Znaczki pocztowe najkorzystniej kupuje **„Rybak"** Gdynia, Świętojańska 47 — tel. 218-16. [1875r

Sprzedam radio na baterię 4 lamp. i 2 akumulatory. Bydgoszcz, Zimne Wody, Częstochowska 1/4. [2103

Maszyny do szycia damskie, krawieckie, mereżkarkę, dziurkarkę, okrętarkę, pikarkę, szewskie łatkowe, leworamienne poleca Skład Maszyn Bydgoszcz, Pomorska 21, wejście Śniadeckich. [2098

Maszyny do wyrobu cukierków jak: stenderki, praski, trysiarki, plastyki, walcówka, 3-granitówka oraz wszelkie wkłady i wałki mosiężne do nabycia F-ma Lewandowicz — Inowrocław, św. Ducha 26, tel. 16-26. [2042

Wszelkie surowce cukiernicze jak syrop cukierkowy, olejki, esencje, barwniki, staniol, celofan, etykiety i opakowania do cukierków i czekolad poleca F-ma Lewandowicz, Inowrocław, Św. Ducha 26, tel. 1626. [2056

KOSZULE KRAWATY poleca pracownia krawatów i koszul w dużym wyborze po cenach hurtowych. Edward Krysiak — Łódź Piotrkowska 136 tel 137-07 [1826

VICTORIA klej za zaliczeniem poleca **„Cyklosport"**. Łódź, Piotrkowska 15. [1846r

HURTOWNIA Włókienniczo-Galanteryjna „Mir" wł. Stanisław Trawiński, Łódź, ul. Piotrkowska 49, tel. 102-03 poleca na nadchodzący sezon wiosenny w dużym wyborze materiały z metra, bieliznę damską, męską, i dziecinną, pończochy półgazowe i jedwabne skarpety, chustki na głowę i wszelką drobną galanterię. Wysyłamy za pobraniem pocztowym. Ceny konkurencyjne. [1850r

WĘGIEL DRZEWNY stale na składzie, Bydgoszcz, ul. Chodkiewicza 15. [1895

Kupię maszynę cholewkarską damską oraz główkę i spód do maszyny Bydgoszcz, Długa 47/7, w podwórzu I piętro [1973

MASZYNĘ do pisania z długim wałkiem, tylko w dobrym stanie, możliwie z polskimi czcionkami, kupią Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Bydgoszcz - Jagiellońska 37 PAP [1861r

WYTWÓRNIA TOREBEK damskich, Zygmunt Karoń — Łódź, Piotrkowska 115, tel. 173-50. Wysyłam za zaliczeniem do każdej miejscowości. [1783r

Stolarskie maszyny, narzędzia łożyska, części samochodowe. Biuro Techniczno Handlowe, Łódź, Al. Kościuszki 32, tel. 219-18. [980r

Centra — Anody — Sprychy — Łańcuchy — Baterie — Żarówki oświetleniowe. — Przedstawicielstwo: Zbigniew Malski, Toruń, Król. Jadwigi 7 [1797r

Maszyny biurowe, remonty, konserwacje, przebudowa pisma na układ polski w 24 godz. Na czas remontu wypożyczamy inną maszynę. Zakupujemy maszyny biurowe nawet zniszczone i połamane **Zakład Reperacyjny** Maszyn Biurowych **Janusz Skarbonkiewicz** — Bydgoszcz, Pomorska 53, tel. 30-15

Tokarnię zegarmistrzowską kupię. Zgłoszenia: Bydgoszcz, Magdzińskiego 1. Skład zegarmistrzowski. [2058

Sprzedam 2 wagi dziesiętne do 350 kg, motor elektryczny 75 KM 220/380 1460 obr./min. pierścieniowy z rozrusznikiem. Telefon 17-99, w godz. 16 do 18. [2057

Uwaga! Jest do sprzedania maszyna kasowa na prąd i rączkę. Bydgoszcz, Al. 1 Maja 22 — Skład fotograficzny [2059

Materiały bieliźniane, futra, skórki futerkowe kupuje—sprzedaje f-ma „Alwir" Gdynia, Świętojańska 75, tel. 272-70. [1736r

Deski wagonowo stolarzom dostarczę. Toruń, Mickiewicza 2/4, „Lasak" — telef. 533. 2082

„FLORA" Hurtownia Drogeryjno-Perfumeryjna — Cz. Breliński, Inowrocław, św. Ducha 30, tel. 1080. Artykuły Perfumeryjno-Kosmetyczne — Galanteria — Mydło toaletowe. Zam. wysyłka za zaliczeniem. [1844r

Noże szewskie i **zwykłe** poleca hurtowo **„Reklama"**, Łódź, Piotrkowska 46. [1835r

Pocztówki wielkanocne, imieninowe, wycinanki, gry, papeterię dostarcza **INTERPRINT**, Kraków św. Gertrudy 12, tel. 575-80 [1664r [1467

Przybory szewskie: formy, prawidła oraz obuwie wszelkiego rodzaju, oficerki damskie, męskie — najtaniej kupisz: Skład Bydgoszcz Magdzińskiego 18 (naprzeciw Hali Targowej) [2009

Futra różne, skórki futerkowe materiały włókiennicze, konfekcję męską, galanterię skórzaną, podróżną poleca Skład Włókienniczo-Futrzarski — E. Wiśniewski Gdynia, Świętojańska 36 [1869r

Kupujemy mleko w proszku, wanilinę i inne surowce do czekolady cukrów. „Jantar" Bydgoszcz, Sobieskiego 6 [1724r

NAUKA

KORESPONDENCYJNE KURSY KSIĘGOWOŚCI — Informacje Lublin, skr. poczt. 105. [2089

Angielski drogą korespondencyjną. Prospekty: Henryk Lewandowski, Łódź, ul. Lipowa 48. **Próbny** zeszyt miesięczny za przesłaniem 55 zł. [1810r

POSZUKIWANIA

Wojewódzkiego Tadeusza urodz. 1926 r. z Wilna poszukują rodzice. Łaskawe wiadomości pod adres: Edward Wojewódzki, Toruń, Piekary 31. [1947

Eugeniusz Czornij poszukuje rodziców Jana i Marię, brata Tadeusza, rodzeństwo ze Lwowa Hołoska W. oraz Starych Brodów. Wiadomość: Gdańsk—Wrzeszcz, ul. Traugutta 59/4. [2090

Stanisławy Wysokińskiej zamieszkałej w Mikaszewicach pow. nowogrodzki poszukuje Wiktoria Gorbaczowa. Wiadomość proszę kierować: Łódź, Pabianicka 4, m. 8. [2094

Poszukuję kuzynów Leonida i Mikołaja Koreń. Olga Antonowicz, Oliwa — Grunwaldzka 600 [1866r

Poszukuję: Jadwigę Capową, Piotra Cap, Adolfa Drab, Annę Snarską. W lutym 1945 r. zamieszkiwali: **Łużki**, pow. dziśnieński. Wiadomość od Heńka. Ktokolwiek posiada wiadomości o nich proszę łaskawie kierować do: Urząd Parafialny św. Katarzyny w Krakowie ul. Augustiańska 7. [1840r

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 17
DRUKARNIA „I. K. P.", ul. Dr Emila Warmińskiego 14
Za niedoręczenie pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy. Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Redakcja nie odpowiada

ODDZIAŁY „ILUSTROWANEGO KURIERA POLSKIEGO" W WIELKICH MIASTACH POLSKI
PODODDZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH
AGENTURY NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKICH ODRĘBNE WYDANIA „IKP"

OGŁOSZENIA: Drobne po 5 zł za słowo. Poszukiwanie rodzin i pracy 3 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Ogłoszenia milimetrowe: Przed tekstem 30 zł, w tekście 25 zł, za tekstem 10 zł, nekrologi 7 zł. Przetargi i ogłoszenia urzędowe 7 zł. Tabelaryczne i bilanse 15 zł za 1 mm. Niedziela i święta 50% drożej

Drukiem Zakł. Graf. Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska nr 37 E-11717